

Szirácsik Zoltán: Bányász temetés

A történet egy magyarországi kis bányász faluban játszódik 1970-ben. Az írás azok emlékére készült, akik bányászszerencsétlenségben veszítették életüket a tárnák mélyén.

Kázmér postás úr munkája végeztével egy vendéglőbe tér be, a nyári nagy melegben egy korsó sört rendel. Zsoltika lép be a vendéglőbe.

-Ezt a levelet a tanító néni küldi, hogy tessenek a postán feladni. –kéri a postás urat.

-Zsoltika! Kérlek, szavald el nekünk a postás verset. –kéri a postás úr.

Zsoltika szavalni kezd.

Reményik Sándor: A postás

A levelet átnyújtja, s elköszön.

s ahogy búcsúzik, mintha mondaná,

ami benne van, ahhoz nincs közöm.

Megy, hogy a nyári port, s a tél havát

lerázhassa a szomszéd küszöbön.

Ahogy búcsúzik, mintha mondaná,

nem érdekelhet egyéb engemet,

mint utca, házsám, ajtó, emelet.

Kezén világok iramlanak át,

szerelem égne, és melódiák

örvénylenek ezer pecsét alatt.

Neki pecsétet törni nem szabad.

A titkok végtelenjén átmegyen

hunyt szemmel, házról házra csendesen.

Mosolyt fakaszt és nincs érdeme benne.

Könnyet fakaszt, és nincs vétke benne.

Vihart támaszt és nem ő támasztotta.

Kegyelmet oszt, és nem ő osztogat.

Olyan világból idegennek tetszik,

és mégis olyan embernek tetszik

e kéz, mely nem tudja, mit cselekszik.

A második osztályos Zsoltika a versmondás végeztével meghajol, nagy tapsot kap, majd szalad vissza az iskolába.

Zsoltika édesapja a közeli szénbányában dolgozik, ő neveli a két kisfiát, mert a felesége két éve közúti balesetben meghalt. Egy szénporos bányász tántorog be a vendéglőbe, fején és karján vérzik. Dadogva mondja el, hogy sújtólégrobbanás volt a bányában, Zsoltika apját betemette a törmelék, nem tudtak rajta segíteni, szörnyethalt.

Egyszerű bányász kolóniai lakásuk udvarán van felravatalozva Kovács P. Áron vájár. A koporsó le van zárva, a megsérült bányász sisakja a tetejére van helyezve. A ház ajtaját beszögezik.

-Üres lesz ez a ház, nincs már aki ide hazajöjjön. – mondja az, aki beszögezi a házat.

A koporsót három egyenruhás bányász és Kázmér postás úr fölemeli, indulnak a közeli temetőbe. A koporsót sírva követi a 71 éves nagymama, a két kis árva és a rokonok, utána a bányász munkatársak bányász egyenruhában és a jó ismerősök. Követi őket a bányász zenekar, amely rázendít a bányász indulóra: „Szerencse fel...” A bányász zenekar utolsó tagja a nagydobos. A nagydob két kerékre van szerelve, amit egy kis póniló húz, aki méltóságteljesen lépdel a menettel együtt.

A temetőbe érve a katolikus pap elbúcsúztatja a halottat a rokonságtól, munkatársaktól. Feleleveníti a bányász utolsó munkába indulását. Kora reggel felkelve megsimogatja a két kis alvó fiát, és elindult a bányába dolgozni. Ott egy nagy robbanás, bányaomlás, és utána síri csend. Hull a föld a koporsóra, a sír már félig meg is telt. A nagymama előtt áll a két kis árva, akiket a nagyanyjuk ölel át, mind a hárman nagyon zokognak. Lacika kiszabadítja magát nagymamája öleléséből, odaszalad a sírgödörhöz, és beleugrik.

-Engem is temessenek be ide, itt akarok lenni anyuval és apuval. –mondja leguggolva a sírásóknak.

A sírásók megdöbbenve hagyják abba a lapátolást. A kis Lacikának félelmetes látvány a sírgödörből felnézve a három sírásó lapáttal a sír szélén. Kázmér postás úr lép oda a sírgödörhöz, kiemeli onnan a síró kisfiút, és magához öleli.

-Neked itt a helyed közöttünk, és nagyra nőljél! Ne sírjál!–mondja vigasztalva Kázmér postás úr, miközben neki is potyognak a könnyei.

Erdélyi rokonok eléneklik a székely himnuszot, mivel az elhunyt onnan származott. A temetés végén Kázmér postás úr megígéri a nagymamának és a gyerekeknek, hogy számíthatnak rá, amiben tud segíteni fog nekik. E szavakat a nagymama jóleső érzéssel fogadta, mivel egymaga fogja felnevelni a két kis árvát. A bányász zenekar a buszokkal elindul a közeli városba, a kis póniló pedig baktat a busz után.